

ו' בתמוז תשפ"א, 16.6.2021

גיליון מס' 764

פרשת חוקת

בין הפרשה להקמת הממשלה

מאת שלומית קליין, משואות יצחק

ימים של שיח על מנהיגות. הקמת ממשלה אחרת, חילופי שלטון היסטוריים, קולות רבים מכאן ומכאן. כמה טבעי שדווקא השבוע אנחנו נפגשים בפרשת חוקת עם נושאים מנהיגותיים עוצמתיים: משה שעומד מול הסלע ובוחר להכות בו במקום לשוחח, מהלך שגורם לו לאבד את ההנהגה בכניסה לארץ. צעד כואב ועונש שתקצר היריעה מלהכיל את עוצמות הצער שבו. מנהיג שרואה את העם הזה מלידתו, הולך איתו את צעדיו הראשונים כישות עצמאית, סופג את הלמות ההתבגרות וההתנגדות ולא יזכה לראות אותו מקים בית בכניסה לארץ מושבו.

המפרשים חולקים לגבי מהות החטא של משה, האם הכעס הוא החטא? חוסר האמונה בקב"ה? ורבות נכתב על כך. אם היינו עוסקים בבית ספר למנהיגות כעת, יתכן שהייתי בוחרת לעסוק בקבלת החלטות של הנהגה, אבל כיוון שמילים אלו מופנות אל הקהילות היקרות של התנועה, אני מבקשת להביא כאן את נקודת מבטו של הרב הלורד יונתן זקס.

הרב זקס מאיר את הקשר שבין מותה של מרים, ובעקבות כך העלמות באר המים, אל תגובתו של משה. בעבר משה התגבר על שני אתגרים דומים בהם העם התלונן על צמא - מיד אחרי קריעת ים סוף וגם במסה ומריבה. בפעמים הקודמות משה עמד בגבורה ובסבלנות, בהכלה ובהקשבה אל צרכי העם. אולם זו הפעם הראשונה שבה הוא נדרש להתמודד עם תלונות העם כאשר אחותו איננה.

סיפורה של מרים שזור תמיד בסיפורו של משה המנהיג. המפרשים מספרים שהיא זו ששכנעה את אביה לחזור לאמה ובעקבות כך נולד משה. היא זו שעומדת על שפת הנילוס וצופה בתינוק זורם בתיבה אל בית פרעה והיא זו שמקשרת את המינקת העבריינה, הלא היא יוכבד, אל בת פרעה, ובכך מחזירה את משה. היא זו שגם דואגת לאשתו, כפי שמתואר ברמיזה בכתוב, ובעקבות כך לוקה בצרעת. מרים היא האחות הגדולה, התומכת, הדואגת. ובשלב זה, כשמרים איננה עוד, התמיכה החסרה מורגשת בחוסר האונים של משה אל מול העם.

מה הם הכוחות שמנהיג זקוק להם על מנת להצליח? רבות נכתב על כך - על שיקול דעת מושכל, חשיבה יצירתית, סדרי עדיפויות, יכולות כריזמה, אמונה בצדקת הדרך ובטחון עצמי. כל אלו הם משאבים פנימיים מולדים או נרכשים, שקיימים במנהיג. אך מעבר לכך, על מנת שמנהיג יצליח להנהיג הוא צריך תמיכה ואמון, שלא ניתנים לערעור, מצד הקרובים לו. בלי מעגל תמיכה חזק ואיתן גם המנהיג המוכשר ביותר לא יצליח. תפקיד ציבורי הוא שואב, דורש כל הזמן כוחות נפש, ולרוב לא באמת מתגמל.

אנו מתפללים בשחרית בשבת - "כל מי שעוסקים בצרכי ציבור באמונה, הקב"ה ישלם שכרם". לעוסקים בצרכי ציבור נדרשת קודם כל אמונה בקב"ה, אמונה בעצמם ובצדקת הדרך. הם זקוקים גם לאמונתם ותמיכתם של אנשי הקהילה הסובבת אותם, ורק אז הקב"ה ישלם שכרם וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם.. ידיהם שמובילות את כל ישראל.

בימים של שיח על מנהיגות. בימים של שבר באמון ובאמונה בהנהגה, בואו ניתן תמיכה לנבחרי הציבור, גם אם המצב שנוי במחלוקת. מתוך מעגל קהילתי חזק ותומך אולי תצליח לצמוח גם הנהגה יציבה ומייצגת, ראויה ומכבדת. כזו שתצליח להוציא מים מהסלע הכי יבש, בזכות שיח ודיבור.

שלומית קליין, חברת משואות יצחק. נשואה ליוחאי ואמא לחמישה מתוקים.

דף פרשת שבוע של הקיבוץ הדתי מופיע באתר הקיבוץ הדתי: www.kdati.org.il
כדי לקבל את הדף כל שבוע בדואר אלקטרוני, יש לשלוח הודעה אל: webmaster@kdati.org.il
ולרשום subscribe בשורת הנושא. כדי להפסיק, יש לכתוב unsubscribe בשורת הנושא.
תגובות למאמרים וכן הצעות לכתוב מאמרים, יש לשלוח אל: amudim@kdati.org.il